

Koliko bezbedno se osećaju građani i građanke Srbije?

Sonja Stojanović

Ključne reči: bezbednost, srbija, javno mnjenje, osećaj, institucije, građani

Citiranje: Sonja Stojanović. 2010. *Koliko bezbedno se osećaju građani i građanke Srbije*. [e-book] Beograd: Beogradski centar za bezbednosnu politiku.

Na osnovu rezultata istraživanja javnog mnjenja o bezbednosti u Srbiji iz aprila ove godine, Sonja Stojanović, direktorka Beogradskog centra za bezbednosnu politiku, zaključuje da se **većina građana oseća bezbedno**. Građani se najbezbednije osećaju u svojoj kući (84,5%), zatim u svom mestu (77,9%) i na posletku fizički bezbedno se oseća dve trećine građana i građanki Srbije (75,3%). „Ovakva situacija je znatno bolja nego u nekim velikim evropskim gradovima, poput Londona, Pariza, Berlina, Madrida ili Praga, Bukurešta. Neznatno sigurnije u svom mestu od nas se osećaju Skandinavci i oni koji žive u manjim mestima u Evropi“.

„Zabrinjavajuće je da građani ne prepoznaju kao faktor koji utiče na njihovu ličnu bezbednost državne institucije“, kaže Sonja i **ističe da svega 6,1% ispitanika veruje da su bezbedni zato što institucije dobro rade svoj posao**. Čak 47,1% građana ističe da su bezbedni jer „žive normalno i poštuju red i zakon“ ili 21,2% „zato što žive u dobrom okruženju“. Ovaj trend nepoverenja u institucije potvrđen je i kad su ispitanici upitani u koga se pouzdaju da ih zaštiti. Dve trećine građana se pre svega pouzda u sebe same (50,3%), prijatelje (8,4%) i komšije (7,6%). 19,9% građana pak vidi policiju kao instituciju kojoj veruju da može da zaštiti njih i njihovu porodicu, a ovaj procenat se povećava ako su upitani koja je institucija najzaslužnija za njihovu ličnu bezbednost (29,1%). Interesantno je da 4,3% građana veruje da je vojska najzaslužnija za njihovu ličnu bezbednost.

Objašnjenja za ovakav trend, Sonja nalazi u nasleđu devedesetih kada su institucije izneverile građane. „Institucije uživaju znatno više poverenja kada građani ocenjuju njihovu spremnost da brane bezbednost države, nego njihovu ličnu bezbednost. To ukazuje da se ključne institucije za ličnu bezbednost, poput policije i pravosuđa, nisu u dovoljnoj meri reformisale, niti približile svoje usluge građanima. One još uvek nisu opažene kao servis građana. Još veći je problem što javnost Srbije nije informisana o pomacima na bolje koji su se desili u ovim institucijama zbog njihove netransparentnosti“, ističe Sonja.

Upitani kada su se **lično osećali najbezbednije i kada je Srbija bila najbezbednija većina građana (57,3%) ističe period pre pada komunizma**. Jedna trećina građana (31,4%) se najsigurnije oseća posle 2000, a ima i onih koji su se najsigurnije osećali devedesetih. „Među 9,9% onih koji su se najbezbednije osećali devedesetih, najzastupljeniji su mladi, starosti od 18-29 godina, oni sa najnižim primanjima i bez višeg ili visokog obrazovanja[1]. „Većina mladih se ne seća perioda komunizma, pa ga ni ne idealizuje kao njihovi stariji sugrađani, većina mladih (67,1%) misli da su najsigurniji posle 2000. godine. Oni mladi koji su izabrali devedesete ili period pre tog kao najbezbedniji, verovatno su

to uradili zbog idiličnih uspomena vezanih za detinjstvo, a ne za društveno okruženje u kom su odrastali“, zaključuje Sonja.

Istraživanje **Javnost Srbije o bezbednosti** je osmislio tim Beogradskog centra za bezbednosnu politiku, a sproveo CeSID na uzorku od 1200 ispitanika tokom aprila ove godine.

[1] Ovo uključuje i studente i one sa OŠ i SSS.

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Gundulićev venac 48, 11000 Beograd

Tel: 011 | 3287 226; 011 | 3287 334

Email: office@bezbednost.org

www.bezbednost.org